

Ålen fjellstyre

Fra: Henning Skau <hammerogsag81@gmail.com>
Sendt: onsdag 15. november 2023 21:28
Til: Ålen fjellstyre
Kopi: Helene Lillevold; Bjørg Helene Skjerdingsstad
Emne: Trening fuglehund innenbygds og næringsvirksomhet Den Glade Fuglehund AS
Vedlegg: Kjente konsekvenser av dødelige og ikke.docx

Hei.

Viser til styremøte 05.09.2023 hvor Fjellstyrene i Holtålen valgte å ikke åpne for trening i sak 22/2023 og 23/2023. Eneste som kom fram av begrunnelse var at rypa nå skulle få fred og at forstyrrelse på rypa gjennom vinter ville ha betydning for bestand.

Som kjent, ble det gjort saksbehandlingsfeil denne dagen da Haltdalen også stemte med 5 medlemmer og 1 vara.

Spesifiserte ved klage at min søknad gikk til Ålen Fjellstyre, ikke Fjellstyrene i Holtålen SA.

Styremøte 15.09.2023 vedtok Ålen Fjellstyre å åpne for salg av treningskort 19.09-19.10 2023, men Haltdalen Fjellstyre stod på sitt og holdt stengt.

Det står i referatet at "aktivitet utover dette tas opp til vurdering på et senere tidspunkt av Fjellstyrene i Holtålen SA".

30.10.2023 avslår styremøte ved Ålen Fjellstyre, Den Glade Fuglehund AS sin nye søknad om å ha med ekvipasjer for trening på statsallmenning.

Denne gangen var begrunnelsen "rypa sin sårbarhet under kuldeperiode og skareføre".

Etterspurte dokumentasjon på dette, ingen svar å få, senere snur et medlem og sier at man bare kan vise til Naturmangfoldloven uten å vise til paragraf eller punkter.

Den Glade Fuglehund AS v/Henning Skau har presisert gjentatte ganger sin seriøsitet ved å forholde seg til Hundeloven paragraf 8, Buféloven og de lokale båndtvangsregler.

Samt henvist til uttalelser fra Høgskolen i Innlandet, denne uttalelsen er nå lagt ved som vedlegg.

Signert utgave med brevhodet, blir ettersendt før eller rett over førstkommende helg.

Har også fått lov å sitere Terje Borgos på at det er to "motorer" i fjellet vedrørende bestand for rype:

1. Tilgang gnagere etc for predatorer

2. Værmessige forhold under klekking samt tilgang på mat

Trening fuglehund med ikke dødelig utfall 15.09-31.03 var ikke kjent som en negativ aktivitet.

Ref 2012/2013 sesongen.

Ber om et raskt styremøte for Ålen Fjellstyre for å åpne for følgende:

- treningskort innenbygds fra dd til 31.03.2024

- Den Glade Fuglehund AS tillatelse til å ha med inntil 6 ekvipasjer fra dd til 31.03.2024

- Åremålsavtale Den Glade Fuglehund AS som sikrer kontinuitet for sin næring.

Fjellova paragraf 3 sier at "Fjellstyret skal arbeide for å sikre at allmenningen vert brukt på ein måte som fremjar næringslivet i bygda".

Ber om at dette tas seriøst samt at hvert styremedlem nå leser nøye uttalelser fra Høgskolen.

Mvh

Den Glade Fuglehund AS
V/Henning Skau
Bakkavegen 104
7380 Ålen

Kjente konsekvenser av dødelige og ikke-dødelige konfrontasjoner med mennesker på lirypebestanden

Flere undersøkelser har studert bestandseffekter av jakt på lirype. I Norge, har forvaltningen til dels basert seg på en studie gjennomført i Meråker og Selbu. Hovedfunnet her er at jaktuttaket bør ligge under 15 % for at rypebestanden skal kunne kompensere for økt total dødelighet (Sandercock et al. 2011). I samme studie beskrives naturlig dødelighet uten jakt. Den årlige variasjonen i naturlig dødelighet har to markante toppe. Toppene konsentrerer seg rundt april og september måned. Fra Sverige har man vist at den viktigste faktoren som forklarer uttak av fugl er jegerens innsats og derav antall jegere og antall dager de jakter i et rypeterreng (Willebrand, Hornell-Willebrand, and Asmyhr 2011). Som en konsekvens av dette har man i flere områder valgt å stenge jakten når jakttrykket når 3 jaktmanddager per kvadratkilometer. Dersom jaktreguleringen pålegger disse restriksjonene, altså at uttak begrenses til 15 % og antall jaktmanddager ikke overstiger 3 per kvadratkilometer vil ikke lirypebestanden påvirkes negativt av jakt.

Ikke-dødelige møter med stående fuglehunder kan potensielt påvirke enkeltfugler på flere måter. Siden byttedyr konstant må avveie risiko mellom for eksempel næringsadferd og årvåkenhet, kan en «falsk» predasjonsrisiko utløse anti-predatoradferd som fører til endringer i hjemmeområdestørrelse og habitatbruk, fortrenning til tilfluktsområder, eller føre til endringer i tidsplaner, det vil si tidsbruk for å gjøre a kontra b. Brøseth and Pedersen (2010) fant at lirype (*Lagopus lagopus*) som opplevde ikke-dødelige møter med jegere forble i jaktområdet, men beveget seg mindre og økte bruken av habitater med bedre skjul. De samme mønstrene ble observert hos nordkrattvaktel (*Colinus virginianus*) som ble forstyrret under kaninjakt (Mohlman et al. 2019). I en annen studie av nordkrattvaktel lærte individene å unngå jegere etter hvert som tiden gikk, og i områder der jegere hadde vært mislykkede (dvs. flere ikke-dødelige møter) den foregående høsten, ble det observert en høyere overlevelse til våren (Radomski and Guthery 2000). Mohlman et al. (2019) andyter at økt anti-predatoradferd forårsaket av ikke-dødelige møter kan hjelpe individer med å unngå rovdyr, men fortrenning til andre habitattyper og redusert bevegelse kan potensielt hemme overlevelse. For å redusere effektene av ikke-dødelige møter, er et praktisk råd å gi fugler uforstyrrede områder hvor de kan søke tilflukt fra risikorelatert aktivitet (eks. trening med stående fuglehund) (Casas et al. 2009). Hønsefugler som beiter på bakken, er mer utsatt for predasjon enn trelevende fugler. Mens ikke-dødelige møter med jakthunder under prøver eller trening kan forårsake stress på grunn av at individene oppfatter økt predasjonsrisiko, er det sannsynlig at slikt stress håndteres godt av fuglene fordi møte med og flukt fra rovdyr er en del av deres evolusjonshistorie. Det er per dags dato ingen forskningsbasert kunnskap på liryper eller beslektede arter som tilsier at trening med fuglehund i fjellet har negative konsekvenser på rypebestanden.

Høgskolen
i Innlandet

Torfinn Jahren

Førsteamanuensis

Høgskolen i Innlandet

Mikkel Kvasnes

Førsteamanuensis

Høgskolen i Innlandet

Referanser

- Brøseth, Henrik, and Hans Chr. Pedersen. 2010. 'Disturbance Effects of Hunting Activity in a Willow Ptarmigan *Lagopus Lagopus* Population'. *Wildlife Biology* 16(3):241–48. doi: 10.2981/09-096.
- Casas, F., F. Mougeot, J. Viñuela, and V. Bretagnolle. 2009. 'Effects of Hunting on the Behaviour and Spatial Distribution of Farmland Birds: Importance of Hunting-Free Refuges in Agricultural Areas'. *Animal Conservation* 12(4):346–54. doi: 10.1111/j.1469-1795.2009.00259.x.
- Mohlman, Jessica L., Rachel R. Gardner, I. B. Parnell, Nathan G. Wilhite, and James A. Martin. 2019. 'Nonconsumptive Effects of Hunting on a Nontarget Game Bird'. *Ecology and Evolution* 9(16):9324–33. doi: 10.1002/ece3.5479.
- Radomski, Andrew A., and Fred S. Guthery. 2000. 'Theory of the Hunter-Covey Interface'. *National Quail Symposium Proceedings* 4.
- Sandercock, Brett K., Erlend B. Nilsen, Henrik Brøseth, and Hans C. Pedersen. 2011. 'Is Hunting Mortality Additive or Compensatory to Natural Mortality? Effects of Experimental Harvest on the Survival and Cause-Specific Mortality of Willow Ptarmigan'. *Journal of Animal Ecology* 80(1):244–58. doi: 10.1111/j.1365-2656.2010.01769.x.
- Willebrand, T., M. Hornell-Willebrand, and L. Asmyhr. 2011. 'Willow Grouse Bag Size Is More Sensitive to Variation in Hunter Effort than to Variation in Willow Grouse Density'. *Oikos* 120(11):1667–73. doi: 10.1111/j.1600-0706.2011.19204.x.

 ÅLEN FJELLSTYRE

M Ø T E B O K.

Sak nr. 38/2017 behandlet i fjellstyremøte den 2. 10. 2017.

Arkiv: 19.0

Side 1.

Følgende medlemmer var tilstede:

Trond Schjølberg, Lars Ingmar Nyhus, Bente Morken, Jon Vårhus og Olve Morken

Saksbehandler: Terje Borgos.

GAULDAL STATSALLMENNING - JØRGEN NYRØNNING (JAN NYRØNNING) - SØKNAD OM DYRKING VED SETERVOLL

Vedlagte dokumenter:

- Udatert søknad fra Jørgen Nyrønning.
- Brev av 16. 5. til aktuelle høringsparter.
- Brev fra landbrukskontoret av 1. 6. 2017 som bekrefter behovet for nydyrking.
- Underskrevet fullmakt til Jørgen Nyrønning fra Jan Nyrønning.
- Brev av 17. 7. fra Ålen fjellstyre til aktuelle høringsparter.
- Uttalelse fra Statskog SF datert 3. 8. 2017.
- Uttalelse fra Gauldal allmenningssyre av 3. 9. 2017

Bakgrunn for saken:

Jørgen Nyrønning søker om tillatelse til å få dyrke 30 dekar i tilknytning til setervollen til bruket 48 – 1. Det er søkers far, Jan Nyrønning, som i dag står som eier av bruket og han har gitt sønnen Jørgen fullmakt til å søke om det aktuelle arealet. I brev av 1. 6. bekrefter landbrukskontoret i Holtålen at bruket 48 – 1 har behov for mere dyrket jord i og med at bruket i dag leier 167 av 254 dekar fulldyrka jord som bruket disponerer. Kommunen sier imidlertid ikke noe konkret i forhold til den foreliggende søknad (i tråd med seterforskriftens § 20).

Vurdering:

Utvising av tilleggsjord reguleres av paragrafene i kapittel 7 i seterforskriften. I denne saken er det paragraf 20 som kommer til anvendelse. Det er et vilkår at behovet for tilleggsjord dokumenteres. I denne saken synes behovet å være dokumentert gjennom landbrukskontorets brev av 1. 6. 2017.

Søknad om dyrkingsjord skal sendes vedkommende fjellstyre som skal legge søknaden fram for behandling / uttalelse hos kommunen, Statskog SF, aktuelt allmenningssyre og områdestyret i reinbeitedistriktet dersom søknaden omfatter arealer som ligger i reinbeitedistrikt. Kommunen skal behandle og avgjøre saken etter gjeldende forskrift om nydyrking i de tilfeller der søknaden omfatter fulldyrkning eller overflatedyrkning etter forskriften.

I sitt brev av 17. 7. påpekte fjellstyret at søknaden skal behandles etter seterforskriftens § 20. En kan imidlertid ikke se at kommunen faktisk har foretatt denne vurdering ut fra skrivet av 1. 6. fra Holtålen kommune. Administrasjonen i fjellstyret velger likevel å legge søknaden fram for behandling hos fjellstyret. I og med at forholdet til Forskrift om nydyrking ikke synes vurdert må et positivt vedtak i fjellstyret derfor sendes kommunen på nytt slik at saken blir fullstendig behandlet før det eventuelt kan utvises dyrkingsjord til 48 – 1.

Riast-Hylling reinbeitedistrikt har ikke avgitt noen uttalelse i saken. I brev av 17. 7. til samtlige høringsinstanser var uttalelsesfristen satt til 1. 9. 2017.

Et annet forhold som er litt spesielt er at det ikke er nåværende eier som søker om utvisningen. Det ligger imidlertid i kortene at søker, eiers sønn, på sikt skal ta over bruket og utvide drifta på gården. Administrasjonen i fjellstyret mener imidlertid at en eventuell utvisning må skje til 48 – 1 ved nåværende eier, Jan Nyrønning.

Selve behovet for utvisning av 30 dekar jord for fulldyrking ved setra til 48 – 1 synes godt dokumentert. Å drive et bruk basert på jordleie er ingen god løsning for noen av partene og det synes derfor riktig å utvise det omsøkte areal.

Forslag til vedtak:

- 1 Ålen fjellstyre viser til søknaden og kommunens skriv av 1. 6. som dokumenterer behovet for dyrkningsjord.
- 2 Ålen fjellstyre stiller seg positiv til søknaden og vedtar å vise ut 30 dekar jord for fulldyrking som omsøkt i Gauldal statsallmenning. Utvisningen skjer til bruket 48 – 1 v. eier Jan Nyrønning.
Forutsetningen for at utvisning faktisk kan skje er at Holtålen kommune behandler søknaden i tråd med § 20 i seterforskriften.
- 3 Utvisningen skjer til bruk med beiterett i Gauldal statsallmenning og skjer derfor uten krav om avgift.
- 4 Det utviste areal må tas i bruk innen 5 år fra utvisningsdato. Om tilleggsjorda ikke er tatt i bruk i løpet av 5 år faller den automatisk tilbake til allmenningen.

Behandling i møte:

Vedtak:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Ålen fjellstyre

Fra: Jan Nyrønning <jan_nyronning@hotmail.com>
Sendt: torsdag 2. november 2023 19:45
Til: Ålen fjellstyre
Emne: Søknad om nydyrking ved Helene Lillevold

Oppfølgingsflagg: Følg opp
Status for flagg: Flagget

Hei. Viser til en tidligere søknad fra Jørgen Nyrønning angående nydyrking. Prosessen har blitt satt igang, i den forbindelse vil Jan Nyrønning videreføre denne søknaden i GID 302/1 i Holtålen kommune. Jeg søker herved om nydyrking da på 14 daa.

Mvh. Jan Nyrønning

Last ned [Outlook for iOS](#)

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Besøksadresse
Veksthuset
Tollef Bredals vei 13
7374 Rørøs

Postadresse
Postboks 2600
7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Kontakt
Sentralbord: +47 74 16 80 00
Direkte: +47 41 33 07 95 /
+47 73 19 91 96
Roy.Duvier@statsforvalteren.no

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Saksbehandler Roy Duvier

Vår ref. 2023/10166-0

Deres ref. «REF»

Dato 02.10.2023

Øyungen landskapsvernområde - melding om oppstart av revidering av forvaltningsplan

Nasjonalparkstyret for Forollhogna melder med dette oppstart av revidering av forvaltningsplan for Øyungen landskapsvernområde.

Dette brevet går ut til berørte grunneiere og brukerinteresser for landskapsvernområdet, men listen er ikke uttømmende. Noen berørte parter kan også være glemt eller oversett. Det er derfor fint dersom du/dere kan bringe informasjonen til de som ikke får dette brevet.

Offentlige oppstartsmøter vil bli holdt:

Ålen, Hovet – torsdag 26. oktober kl. 19.00 – 21.00

- Møterom: Messa

Rørøs, Veksthuset – tirsdag 24. oktober kl. 19.00 – 21.00

- Adresse Veksthuset: Tollef Bredalsvei 13, 7374 Rørøs. Møterom: Femunden, 2. etasje.

Vi ønsker innspill så tidlig som mulig i planprosessen. Frist for innspill i førsteomgang er satt til fredag 10. november 2023, og sendes helst via:

Digitalt skjema: <https://forms.office.com/e/30ssy6bDit>,

eventuelt:

E-post til sftlpost@statsforvalteren.no (Emnetittel: «Forvaltningsplan – Øyungen landskapsvernområde, ref: 2023/10166»),

eller

Brev stilet til Nasjonalparkstyre for Forollhogna v/ Statsforvalteren i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer.

Ved spørsmål kontakt: Roy Duvier (731 99 391, roy.duvier@statsforvalteren.no)

Øyungen landskapsvernområde

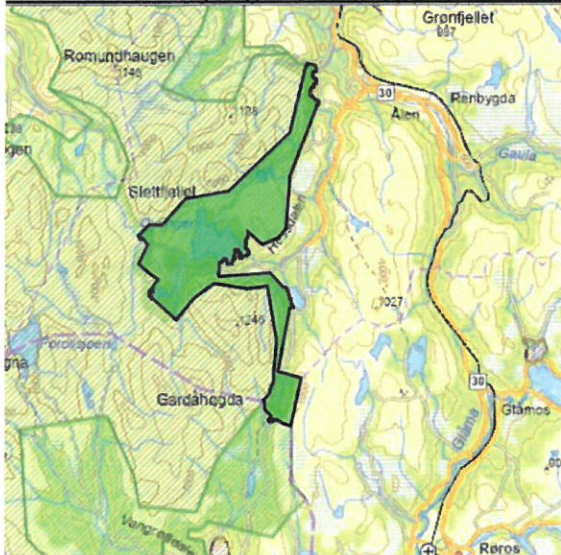
Forollhogna nasjonalpark med tilliggende landskapsvernområder, herunder Øyungen landskapsvernområde (figur 1) ble med hjemmel i naturmangfoldloven vernet med ved kongelig resolusjon i 2001. Forvaltningsplanen for Øyungen og Ledalen landskapsvernområde ble utarbeidet 2002 og har ikke vært revidert siden området ble vernet.

Revideringen skal sikre medvirkning og bred lokal forankring blant berørte parter. Dagens forvaltningsplan finnes på [Forvaltningsplan-for-Oyungen-og-Ledalen.pdf](https://www.nasjonalparkstyre.no/forvaltningsplan-for-oyungen-og-ledalen.pdf) ([nasjonalparkstyre.no](https://www.nasjonalparkstyre.no)) (ligger også vedlagt).

Det er viktig å være klar over at forvaltningsplanen **ikke** kan endre verneforskriften for området. Retningslinjene i planen kan verken være strengere eller lempeligere enn det som er hjemlet i verneforskriften. Forvaltningsplanen skal fungere som en veiledning for brukere og forvaltere i hvordan verneforskriften skal tolkes.

Besøksstrategien som ble vedtatt for verneområdene til nasjonalparkstyret for Forollhogna i 2020 vil fungere som et vedlegg for forvaltningsplanen, da denne peker på strategiske grep for besøksforvaltningen av verneområdene. Revisjonen av forvaltningsplanen i denne omgang vil derfor ikke omhandle temaet besøksforvaltning.

Kartutsnitt av Øyungen landskapsvernområde:

Figur 1. Kartutsnitt for Øyungen lvo fra naturbase.

Om revidering av forvaltningsplan

Bakgrunn og formål

Forskrift om vern av Øyungen landskapsvernområde ble fastsatt ved kongelig resolusjon 21.12.2001. I § 7 i forskriften heter det at det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, registrering, tilrettelegging, informasjon m.v. En slik forvaltningsplan ble utarbeidet felles for Øyungen og Ledalen og godkjent i 2002.

Denne forvaltningsplanen revideres for første gang etter at forsøksperiode med lokal forvaltning er over, dvs i 2010, deretter maksimum hvert 10. år. Det er nå gått 21 år uten ny revidert forvaltningsplan. Gjeldene forvaltningsplan ble utarbeidet av Holtålen kommune på oppdrag fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag. Holtålen og Røros kommune var forvaltningsmyndighet frem til forvaltningsmodellen med lokalt nasjonalparkstyre ble innført i 2011. Det er derfor nasjonalparkstyret for Forollhogna med representanter fra Holtålen, Midtre-Gauldal, Rennebu, Tynset, Tolga, Os og Røros kommuner, samt fylkeskommunen i Trøndelag og Innlandet som forvalter verneområdene, herunder Øyungen landskapsvernområde.

I kapittel 8.1 i vedtektene til Nasjonalparkstyret for Forollhogna heter det at: «*Styret skal utarbeide/revidere forvaltningsplan for verneområdene. Oppstart av planarbeidet bør skje i dialog med Miljødirektoratet. Forvaltningsplaner skal utarbeides innenfor rammene av naturmangfoldloven og verneforskriftene. Forvaltningsplanen skal konkretisere hvordan formålet med vernet skal nås, og skal inneholde en flerårig tiltaksplan og en besøksstrategi. Utkast til forvaltningsplan skal sendes til direktoratet for faglig gjennomgang før høring. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Miljødirektoratet.*»

Hva er en forvaltningsplan?

En forvaltningsplan skal være et praktisk hjelpemiddel i den daglige forvaltninga, og skal fungere som et oppslagsverk både for publikum og forvaltningen. Den overordna målsettingen med forvaltningsplanen er å ta vare på verneverdiene, både gjennom å beskytte dem mot uønskede inngrep, og gjennom å legge til rette for aktivitet som fremmer verneverdiene.

Et annet formål med forvaltningsplanen er å gi rammene for enhetlig og forutsigbar forvaltning av området. Gjennom å utarbeide klare regler for forvaltningspraksis og saksbehandling, håper en å bidra til å dempe konflikter og å sikre at en unngår tilfeldige avgjørelser som kan skade verneverdiene. Retningslinjene i planen kan ikke være strengere eller lempeligere enn det som er hjemlet i verneforskriften. Forvaltningsplanen skal derimot gi retningslinjer for hvordan verneforskriften skal tolkes, og brukes, i en konkret forvaltningspraksis.

Dagens forvaltningsplan beskriver landskapsvernområdets naturverdier og bruken av området. Den har retningslinjer for bruken av områdene for de ulike brukergruppene, og hvordan søknader om dispensasjoner skal vurderes. Dette gjelder retningslinjer for landbruksaktivitet, byggetiltak, motorferdsel, skjøtsel av kulturlandskap, skogbruk, kulturminner og informasjon og merking.

Forvaltningsplaner som utarbeides nå skal ikke foreligge som en trykksak, slik det har vært praktisert tidligere. De skal kun lages i digital form, med mulighet for utskrift. Miljødirektoratet har utarbeidet en mal for forvaltningsplaner på nett som skal brukes. Den etter hvert vedtatte forvaltningsplanen vil ligge tilgjengelig på Miljødirektoratets nettjeneste Naturbase.

Grovskissert fremdriftsplan

Vi gjør oppmerksom på at denne oppstartsmeldingen kun gjelder Øyungen landskapsvernområde. Med bakgrunn i geografi og slektskap vil forvaltningsplanen for Ledalen landskapsvernområde revideres parallelt. Det legges opp til en bred prosess der alle berørte parter skal involveres. Dette gjelder for eksempel grunneiere, bruksberettigede, landbruksutøvere, jakt og fiske og ideelle lag og foreninger. Vi legger opp til egne temamøter med de største interessegruppene.

Aktivitet	Ansvarlig	Måned	År
Plan for revisjon av forvaltningsplaner for verneområdene i Forollhogna	Nasjonalparkforvaltere	Februar	2023
Oppstartsmelding for revidering av forvaltningsplan for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder	Nasjonalparkforvaltere	Oktober	2023
Offentlige oppstartsmøte og særegne møter med grunneiere, kommuner, og andre brukerinteresser	Nasjonalparkforvaltere	Oktober/november	2023
Frist for innspill	Nasjonalparkforvaltere	10. november	2023
Oppsummering av innspill	Nasjonalparkforvaltere	Desember/januar	2023/2024
Innstilling til Nasjonalparkstyret – forslag til plan	Nasjonalparkstyret	Februar	2024
Sendes Miljødirektoratet på faglig godkjenning før høring	Miljødirektoratet		2024
Høring	Nasjonalparkforvaltere		2024
Oppsummering av høringsinnspill	Nasjonalparkforvaltere		2024
Innsending til Miljødirektoratet for endelig godkjenning	Miljødirektoratet		2024
Forvaltningsplan godkjent for landskapsvernområde	Nasjonalparkstyret		2024

Med hilsen

Roy Duvier
nasjonalparkforvalter

Hans Bull
nasjonalparkforvalter

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Vedlegg

1 Retningslinjer fra dagens forvaltningsplanen for Øyungen og Ledalen LVO
VEDLEGG

Kopi til:

Notat

Oppdragsgiver: Øyungsvegen

Oppdragsnr.: 52203263 Dokumentnr.: 1

Til: Nasjonalparkstyret for Forollhogna, Statskog og Ålen fjellstyre
Fra: Norconsult v/Tor Gundersen på vegne av vegstyret i Øyungsvegen
Dato 2023-06-12

► Driftsplaner Øyungsvegen

Oversender utkast til driftsplaner for to massetak langs Øyungsvegen i Holtålen kommune. Det vises til krav om driftsplaner i lokal forvaltningsplan for Øyungen og Ledalen landskapsvernområder og tilsendt brev fra Nasjonalparkstyret for Forollhogna. I tillegg har Statskog som grunneier krevd at det utarbeides driftsplaner for uttakene, herunder at drift av uttakene ses i sammenheng mht. hvordan fordeling av grus skal skje på de ulike vegstrekningene. Arbeidet er foretatt i samråd med Statskog som grunneier og styret for Øyungsvegen.

I forbindelse med etablering av verneområdet ble det foretatt undersøkelser av grusforekomster til vegvedlikehold av Knut Wolden ved NGU. Slike undersøkelser ble foretatt for begge disse aktuelle områdene. Forekomstene er registrert av NGU i deres grusdatabase (se vedlegg).

Massetaket i Meiåfjellet ligger innenfor Øyungen landskapsvernområde. Morkavolltaket ligger utenfor verneområdet. Oversikt over fremtidig driftsplan for Morkavolltaket vedlegges slik at massetakene kan ses i sammenheng med hverandre. Ved at det blir videre drift ved begge massetakene vil en unngå at det blir kjørt ut masser fra Meiåfjellet til vegstrekninger utenfor landskapsvernområdet.

Masser fra grustakene Meiåfjellet og Morkavolltaket skal benyttes til vegvedlikehold av setervegen Øyungsvegen. Øyungsvegen består av en rekke vegstrekninger på til sammen 17 890 m, i tillegg er det mange stikkveger til setereiendommer langs vegen. Det tydeliggjøres at massene skal benyttes på setervegen, dvs. at det ikke kreves driftskonsesjon på uttaket (ikke kommersiell drift).

Landbruksnæringas andel av bruken av setervegen er ikke tilstrekkelig for å få vegen klassifisert som landbruksveg ihht Holtålen kommune. Bruk i denne sammenhengen er ei seter i med melkeproduksjon med tilhørende serveringsted, tilsyn og leting av sau. Eller benyttes vegen i stor grad til utnytting av jakt og fiske.

Massetaket på Meiåfjellet skal dekke vegvedlikeholdsbehovene innenfor verneområdet (10 430 m), mens Morkavolltaket skal dekke strekningen fra vernegrensa fram til bommen (7 450 m). I fremre del av Øyungsvegen (4 400 m) kan det være aktuelt å supplere med grus fra Hessdalen, men dette avhenger av om det tilbys tilgjengelige masser, noe det ikke er pr. i dag.

Det er foretatt kartlegging og masseberegning av massetakene. Ihht Fylkesmannens forslag til uttaksområde fra 1999 (se utkast til driftsplan) er det på Meiåfjellet vurdert at man kan ta ut 70 000 m². Dette vil medføre et stort og synlig inngrep, særlig for området på oversiden/nordsiden av Øyungsvegen. Det er i det oversendte forslaget for Meiåfjellet planlagt et uttak på 20 000 m³. Uttaket ligger på utsiden/sørsiden av vegen, det er vurdert at dette vil medføre et betydelig mindre inngrep i omfang og i forhold til synlighet grunnet flattere terreng.

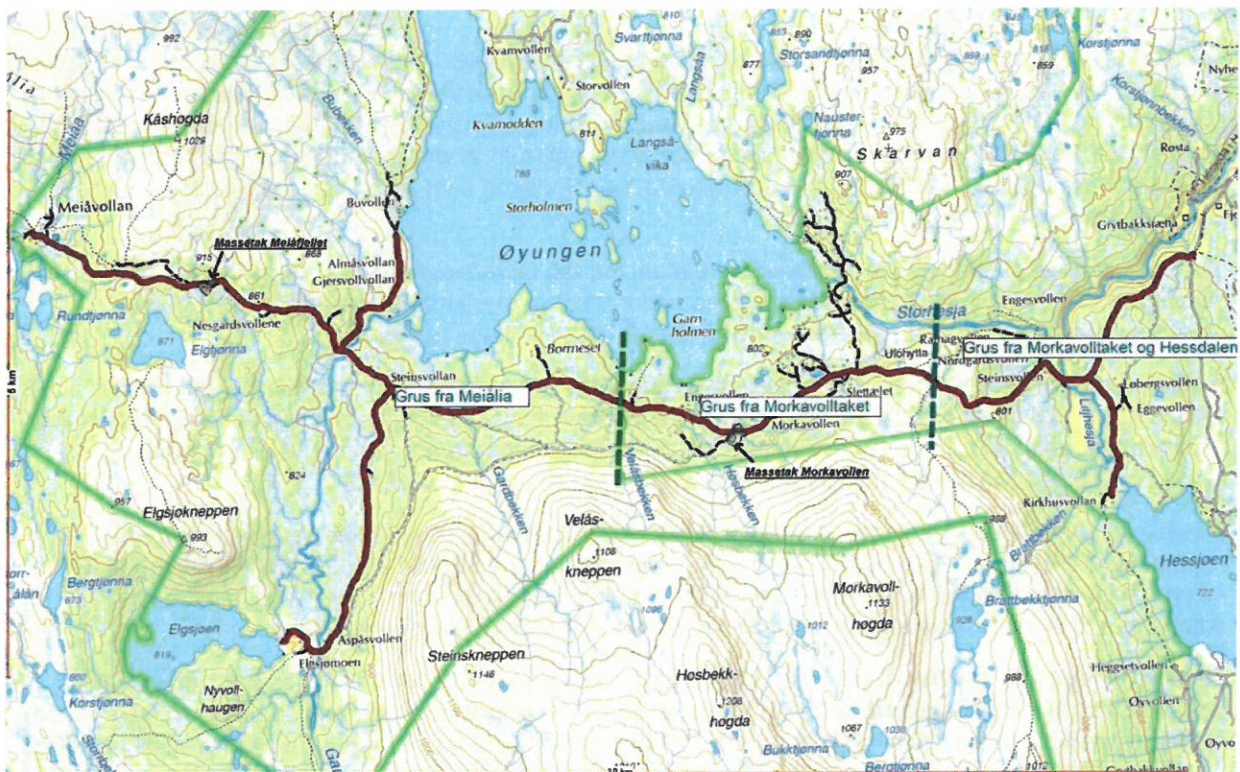
Ved Morkavolltaket er det over lang tid tatt ut masser på sørsiden/oversiden av Øyungsvegen. Alle tilgjengelige masser er tatt ut i dette området. Det planlagte uttaket ligger på motsatt side av vegen (utsiden/nordsiden) i tilknytning til det opprinnelige uttaket. Her er det planlagt et uttak på 10 000 m³. Det er begrenset med tilgjengelige masser ved Morkavolltaket, men uttaket her vil bidra til å begrense massetransporten langs Øyungsvegen.

Oppdragsgiver: Øyungsvegen

Oppdragsnr.: 52203263 Dokumentnr.: 1

Når det gjelder etapper og faser ved drifta av uttakene vil dette bli tydeliggjort i den endelige driftsplanen for massetakene. Det er vanskelig å si noe om tidsperspektivet av drifta av uttaket, dette avgjøres av ødeleggelser etter den årlige snøsmeltinga. Det anbefales i driftsplanen at istandsetting og revegetering utføres underveis i driftsperioden.

Det samlede uttaket ved disse to massetakene vil normalt kunne dekke Øyungsvegens vedlikeholdsbehov ca 60 år fram i tid.

Figur 1 Planlagt bruk av masser til vegvedlikehold av Øyungsvegen

Med utgangspunkt i de oversendte opplysningene bes det om en forhåndsvurdering før endelig søknad om driftsplaner oversendes.

Svar sendes:

Tor Gundersen

Senior Rådgiver

Mob: +47 48233255

tor.gundersen@norconsult.com

Norconsult AS

Brutippen 13, NO-2550 Os i Østerdalen

Tel: +47 62 49 76 01 | Fax: +47 62 49 76 32

www.norconsult.no

Notat

Oppdragsgiver: Øyungsvegen

Oppdragsnr.: 52203263 Dokumentnr.: 1

1	2023-06-12	Notat	togum		
Versjon	Dato	Beskrivelse	Utarbeidet	Fagkontrollert	Godkjent

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult AS. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Meiåvolla

Driftsplan

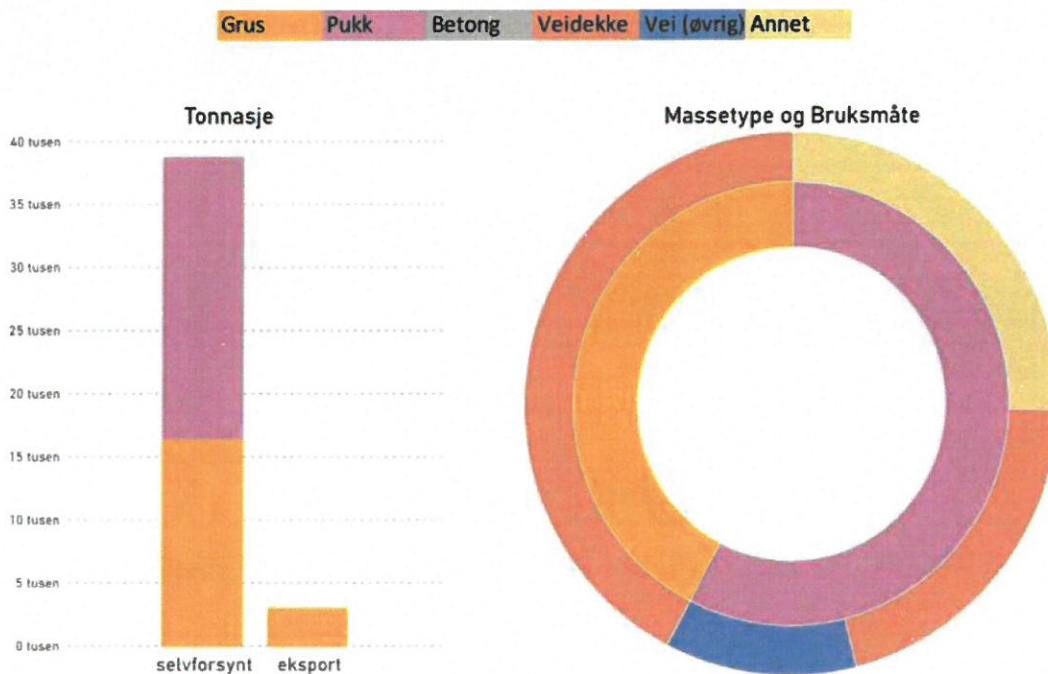
UTKAST TIL DRIFTSPLAN FOR GRUSUTTAK PÅ MEIÅFJELLET

2023

BAKGRUNN

Gjennom forvaltningsplanen for Øyungen landskapsvernområde samt fra Nasjonalparkstyret stilt krav om utarbeidelse av en driftsplan for grustaket ved Meiåfjellet. Grusforekomsten er benyttet siden veien ble bygd i 1950-årene og etter opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark i 2001, ble grustaket liggende innenfor landskapsvernområdet for Øyungen. På grunn av forekomstens mektighet og kvalitet samt miljøaspektet ved kort transportbehov, ser en fordelene for fortsatt bruk av grustaket for vedlikeholdsuttak til setervegen. Dette er viktig forutsetninger for at miljøkostnadene knyttet til transport kan forvaltes bærekraftig i årene framover.

NGU's ressursregnskap (*Trøndelag 2018*) viser at all grus som ble tatt i Holtålen i 2018 gikk til produksjon av veidekke og at kommunen er en av få i Trøndelag som ikke hadde noe byggeråstoff som gikk til produksjon av betong:

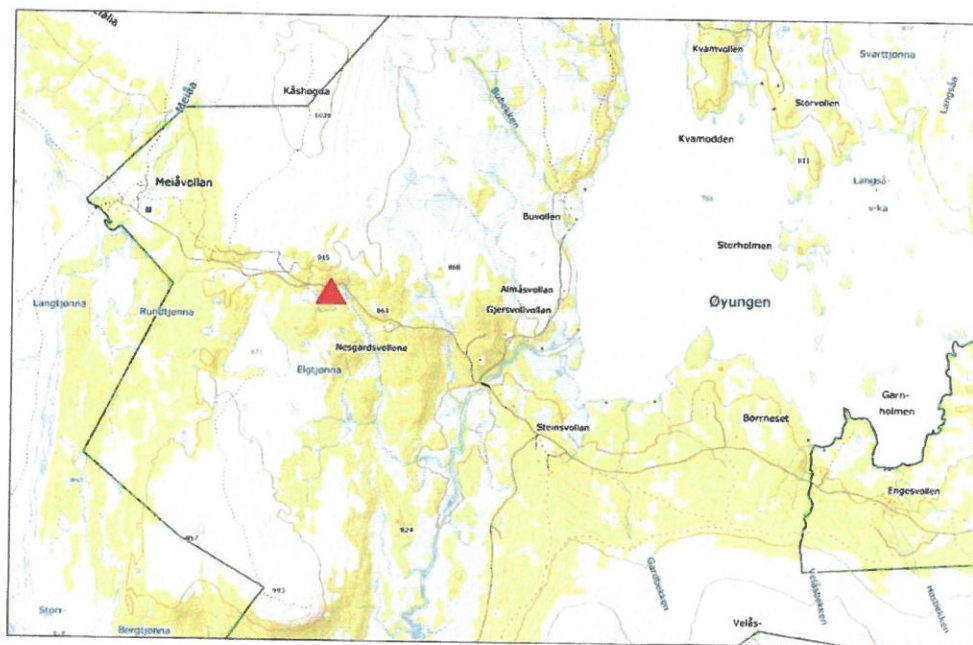
Kopi: NGU – Ressursregnskap for byggeråstoffer, Trøndelag 2018

FORHOLDET TIL KOMMUNEPLAN

I Holtålen kommunes arealdel er området avsatt til formål råstoffutvinning innenfor LNF og båndleggingssonen etter lov om naturvern. Intensjonen med arealbruken er dermed i tråd med kommuneplanens arealdel. Kommuneplanens arealdel ble revidert våren 2021.

BELIGGENHET

Meiåafjellet grustak ligger i Hesjedal statsallmenning gnr. 300 bnr.1 innenfor Øyungen landskapsvernområdet. Området består av hauger med ablasjonsmorene og et mindre område med breelvavsatt materiale. Mulig utnyttbar volumoverslag er på 70 000 m³ (NGU, Wolden 1994), men med bakgrunn i verneinteressene så er det mulig på en skånsom måte å ta ut 15-20 000 m³.

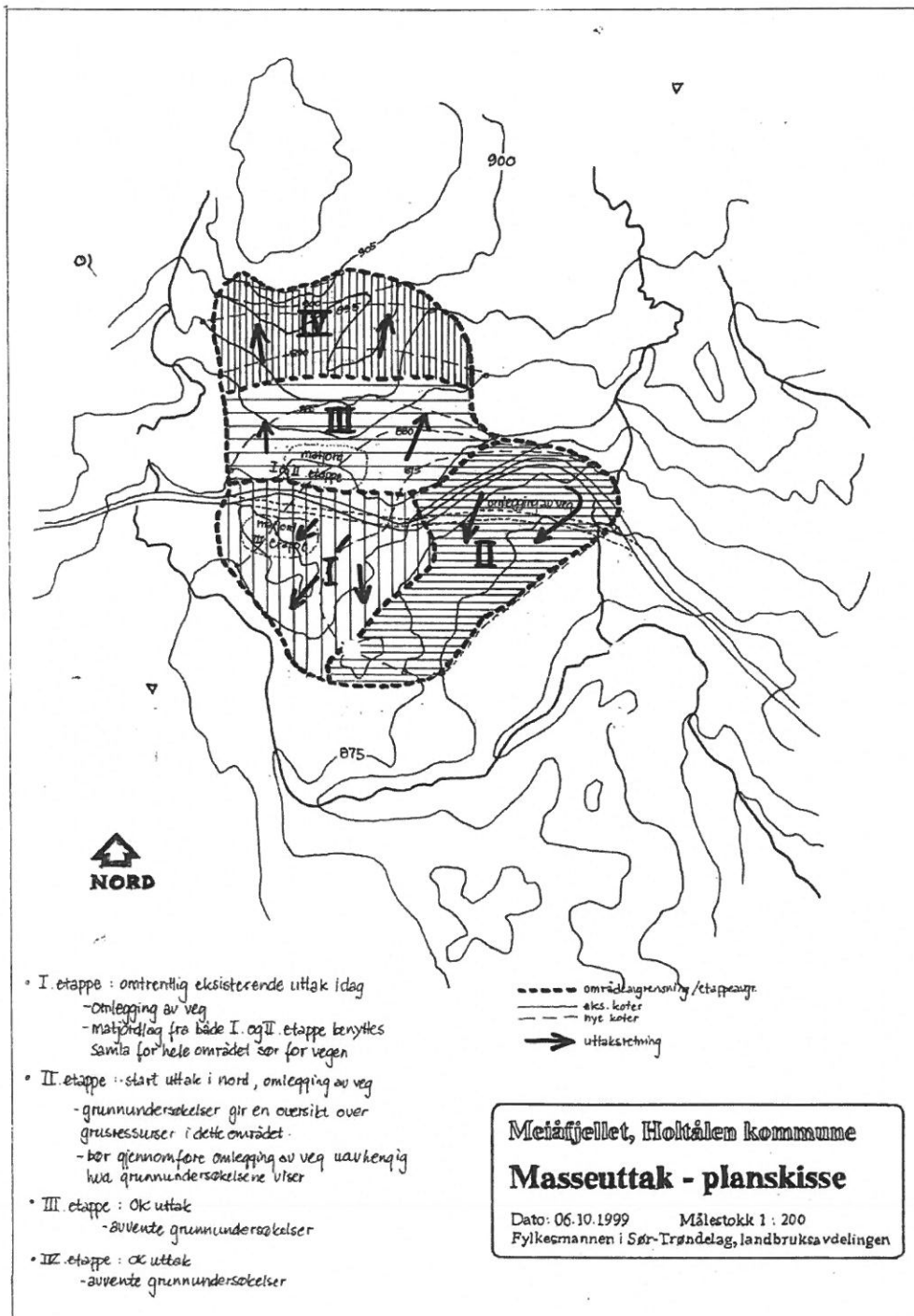

TIDLIGERE PLANLAGT UTTAK

Anslått utnyttbar volumoverslag er på ca. 70 000 m³, men driftsplanen er basert på et uttak på inntil 20 000 m³ med bakgrunn i områdets beliggenhet og vernestatus. Anslått vedlikeholdsbehov for setervegen vil være på 200 - 300 m³ pr. år.

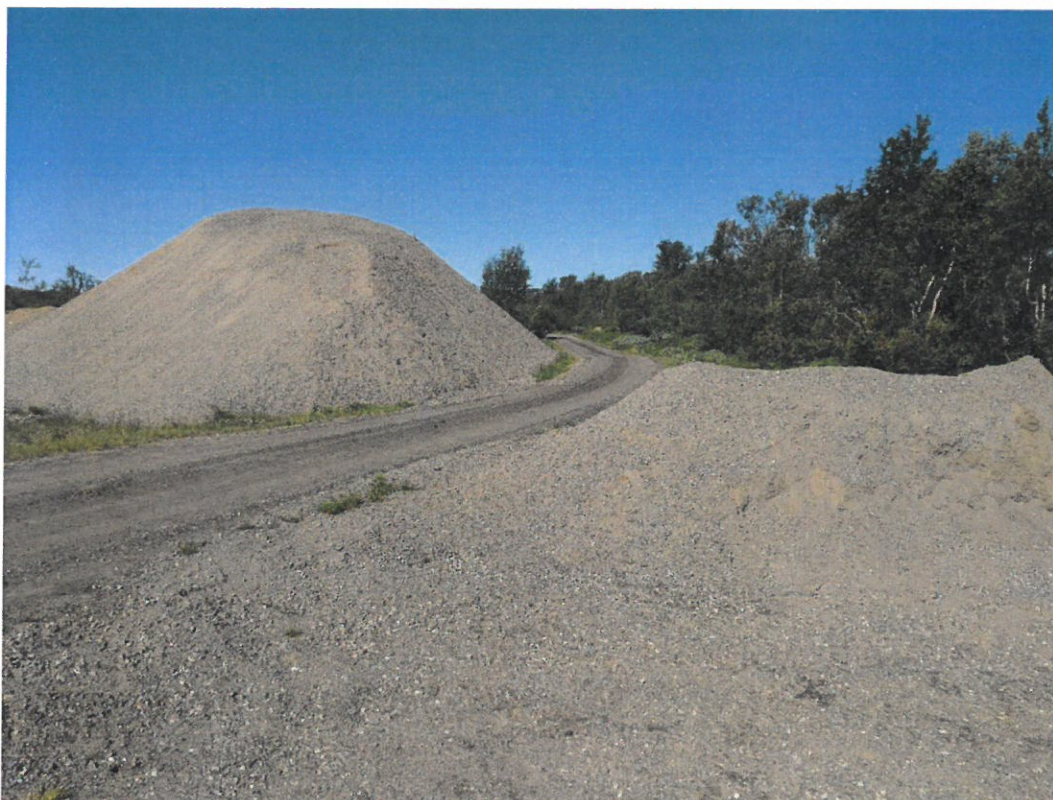
Driftsplanen bør ajourføres i samsvar med bl.a. revidering av forvaltningsplanen for Øyungen og evt. justeres med omsyn til reelt uttak og behov.

Grunnlaget for den videre utarbeidingen og behandlingen av driftsplanen, bygger på Fylkesmannens (Statsforvalteren) uttaksplan fra 1999. Denne planen ble utarbeidet i forbindelse med opprettelsen av nasjonalparken og landskapsvernområdene.

Fylkesmannens forslag til uttaksområde var på totalt ca. 40 dekar og planskissen skulle legges til grunn for driftsplanen. Uttaket er inndelt i 4 etapper som vil styre uttaksretning, drift og istandsetting.

BESKRIVELSE AV DAGENS DRIFT

Det er tatt ut og knust masser siden veien ble bygd i 1950-årene. Massene blir lagret og brukt til årlig vedlikehold av vegen. Uttaket har blitt drevet opp til i dag og kan ha store årlige uttaksvariasjoner da vedlikeholdsbehovet varierer fra år til år. Anslått årlig vedlikeholdsbehov vil være på 200 – 300 m³.

PLANLAGT UTTAK

Det er utarbeidet snittprofiler for området som viser dagens situasjon mot framtidig situasjon med hensynet til terrenget. Terrengprofilene viser eksisterende terreng og framtidig situasjon når massene er tatt ut. Knusing av masser vil foregå i sommerhalvåret etter behov.

Normalt vil knusing foregå med ti års mellomrom. Knusinga gjennomføres på ukedager i en periode på ei uke i tiden september/oktober. Det produseres ca 3000 m³ pr knusing.

AVSLUTNINGSPLAN

I Meiåafjellet har det vært tatt ut masser i godt over seksti år og når uttaket er ferdig er det vanskelig å si noe konkret om. Derfor bør en avslutningsplan og istandsetting vurderes etter hvert. Uansett må det legges vekt på revegetering, dvs. med en naturlig vekst av stedlige plantearter slik at uttaket tilbakeføres til opprinnelig naturlig tilstand.

Det planlegges omlegging av vegen i forbindelse med avslutningsplanen. Vegene vil bli omlagt slik at den går igjennom uttaksområdet. Dette vil fremgå i en endelig driftsplan.

© 2023 NCC Norge AS. Alle rettigheter forbeholdt. Dette er et foreløpig dokument og kan endres uten varsel. Det er ikke tillatt å kopiere eller distribuere dette dokumentet uten tillatelse fra NCC Norge AS.

Øyungsveien		Skala: 1:250	
Metallfelt		L001	
Massetak		52203263	
Plantegning		NCC Norge AS	
NCC Norge AS		L001	

FORELØPIG 2023-03-14

GRUSDATABASEN

Navn: Engesvollen

Objekttype: Løsmasseområde

LOKALISERING

Kommune	: Holtålen (5026)
Fylke	: Trøndelag
Kartblad (1:50 000)	: Dalsbygda (1620-2)
UTM-sone	: 33
Øst (UTM)	: 299441
Nord (UTM)	: 6962107
Grader øst	: 11.0743210
Grader nord	: 62.7343896

RESSURS

Materiale	: Sand og grus
Kartleggingsgrad	:

RÅSTOFFBETYDNING (per 19.01.2023)

Bedømmelse : Lokal betydning

VEKTLAGTE KRITERIER - [lenke til dokumentasjon](#)
 In Situ verdi Kvalitet Beliggenhet Nasjonal i forsyning

BILDER

Klikk på bildet for full størrelse i nytt vindu

BILDEBESKRIVELSE

Massetaket kan skimtes ned mot skogen i venstre del av bildet.

Fotograf	: Knut Wolden
Dato	: 20.09.2002

BESKRIVELSE

(per 13.02.2006) Forekomsten er en punktlokalitet av massetak i breelavsatt materiale i en liten terrasseutflatning. Det finnes hauger med ablasjonsmorene i området rundt som også kan benyttes til lokale vegenformålet, fyllmasse osv. Forekomsten ligger utenfor landskapsvernområdet og kan derfor utnyttes til vedlikehold av setervegen.

AVSETNING

Avsetningstype(r)	: Breelavsetning
Avsetningsform(er)	: Terrasse

STØRRELSER

Ikke registrert

AREALBRUK

Ikke registrert

KORNFRAKSJONER

MATERIALE	ANSLAG
Stein	5%
Grus	35%
Sand	60%

MASSEUTTAK

NAVN	MATERIALE	BILDER
Massetak 1	Sand og grus	7

ANNEN INFORMASJON

Internnummer	: 1644.005.00.00
Antall prøvepunkter	: 0

Antall Lokaltiteter (inkl registreringer)	:1
Antall feltprøver	:0
Antall analysemetoder	:0

REFERANSER

REFERANSEARKIV NGU

Wolden, Knut 1988. Grusregisterert i Holtålen kommune, Sør-Trøndelag fylke
Norges geologiske undersøkelse. Fagrapport. NGU-rapport (88.011). 37 sider

Sammendrag:

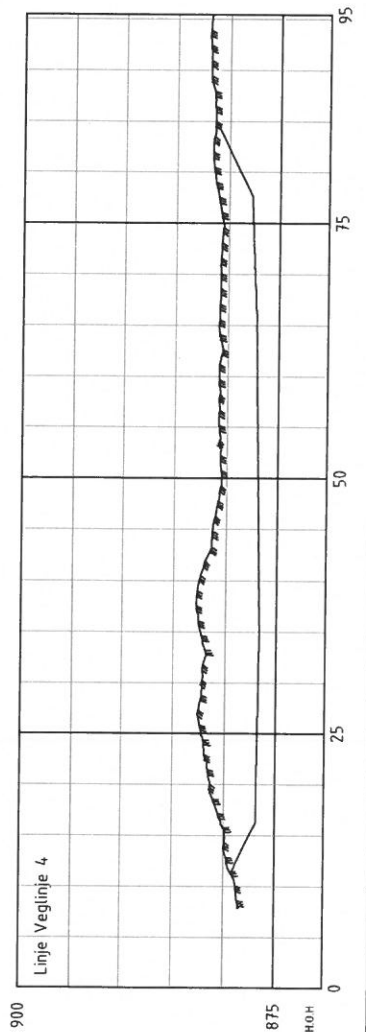
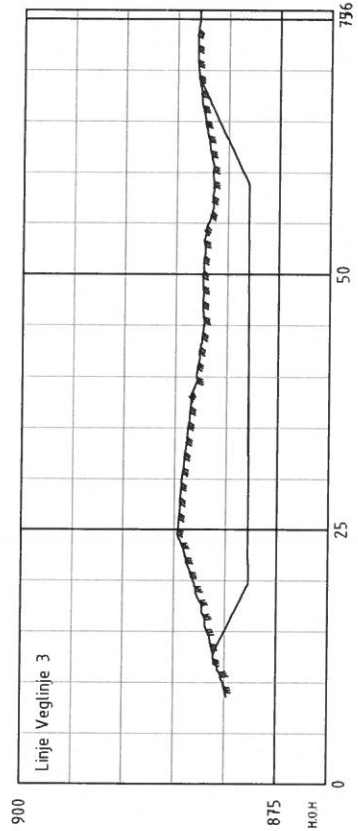
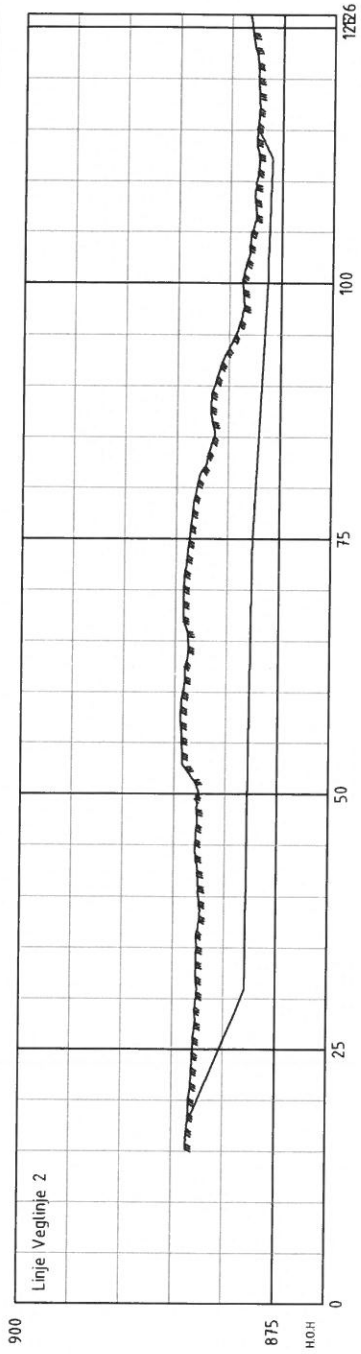
Som en del av et landsomfattende EDB-basert register er Grus- og Pukk- registeret etablert i Holtålen kommune. Registeret gir en oversikt over forekomstenes beliggenhet, mengde og kvalitet. Data fra registeret er presentert i form av tekst, tabeller og kart. I Holtålen er det registrert 20 sand- og grusforekomster med et samlet volum på 13 mill kubikkm. sand og grus. De største og fleste forekomstene ligger i Gaudalen. Kommunens viktigste forekomst er Ramlomoan som inneholder 8 mill kubikkmeter. Kvaliteten på massene er tilfredsstillende for vegformål, men til dels meget høyt glimmerinnhold kan ha konsekvenser for bruk til betongformål. Det anbefales nærmere undersøkelser på de mest interessante forekomstene.

Wolden, Knut 1994. GAULDALSVIDDIA, Grus til vegvedlikehold

Norges geologiske undersøkelse. Fagrapport. NGU-rapport (94.075). 21 sider

Sammendrag:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag arbeider med planer om etablering av verneområder på Gauldalsvidda. I den forbindelse er det foretatt undersøkelser av sand- og grusforekomstene. Hensikten er å finne fram til forekomster som i framtiden kan fungere som uttaksområder for grus til vedlikehold av setervegene. I vurderingene er det lagt vekt på å finne forekomster som gir minst mulig skjemmende inngrep i landskapet.

FORELØPIG 2023-03-14

<small>© 2014. Alle rettigheter er forbeholdt. Det er ikke tillatt å kopiere, distribuere eller offentliggjøre innholdet i denne dokumentasjonen uten tillatelse fra Norconsult AS. Dette dokumentet er utarbeidet i forbindelse med et oppdragsforhold og er utelukkende beregnet til bruk av den enkelte kunde. Det er ikke tillatt å kopiere eller offentliggjøre innholdet i dette dokumentet til andre personer eller virksomheter.</small>	
Øyungsvæien Metåfjellet Massetak Terrengsnitt	Skala: 1:250 Prosjekt: L002
Norconsult 52203263	L002

Cut/Fill Report

Generated: 2023-03-14 14:05:11
By user: botro
Drawing: Q:\Projekt\23\Meiaa\Terreng\Q:\Projekt\23\Meiaa\Terreng\gm_et.dwg

Volume Summary							
Name	Type	Cut Factor	Fill Factor	2d Area (sq.m)	Cut (Cu. M.)	Fill (Cu. M.)	Net (Cu. M.)
Volum	full	1.000	1.000	5794.23	21279.21	0.00	21279.21<Cut>

Totals					
		2d Area (sq.m)	Cut (Cu. M.)	Fill (Cu. M.)	Net (Cu. M.)
Total		5794.23	21279.21	0.00	21279.21<Cut>

* Value adjusted by cut or fill factor other than 1.0

GRUSDATABASEN

Navn: Meilålia

Objekttype: Løsmasseområde

LOKALISERING

Kommune	:Holtålen (5026)
Fylke	:Trøndelag
Kartblad (1:50 000)	:Dalsbygda (1620-2)
UTM-sone	:33
Øst (UTM)	:294895
Nord (UTM)	:6964065
Grader øst	:10.9832167
Grader nord	:62.7494126

RESSURS

Materiale	:Sand og grus
Kartleggingsgrad	:

RÅSTOFFBETYDNING (per 19.01.2023)

Bedømmelse :Lokal betydning

VEKTLAGTE KRITERIER - [lenke til dokumentasjon](#)
 In Situ verdi
 Kvalitet
 Beliggenhet
 Nasjonal i forsyning

BILDER

Ikke registrert

BESKRIVELSE

(per 13.02.2006) Forekomsten består av hauger med ablasjonsmorene og et område brelvavsatt materiale. Det er tatt ut en del masser for bruk til lokal veg innen forekomsten som pga. usikker utbredelse er gitt stiplede omriss. Forekomsten ligger innenfor Øyungen landskapsvernområde, men er av NGU forslått som ett av to områder for uttak av vedlikeholdsmasser til setervegen. Forekomsten er vurdert som viktig i vedlikeholdet av setervegen.

AVSETNING

Avsetningstype(r)	:Brelvavsetning, Morene
Avsetningsform(er)	:Haug/rygg, Erosjonsrest

STØRRELSER

Ikke registrert

AREALBRUK

Ikke registrert

KORNFRAKSJONER

MATERIALE ANSLAG

Grus	30%
Sand	70%

MASSEUTTAK

NAVN	MATERIALE	BILDER
Massetak 1	Sand og grus	3

ANNEN INFORMASJON

Internnummer	:1644.004.00.00
Antall prøvepunkter	:0
Antall Lokaliteter (inkl registreringer)	:1
Antall feltprøver	:0
Antall analysemetoder	:0

REFERANSER

REFERANSEARKIV NGU

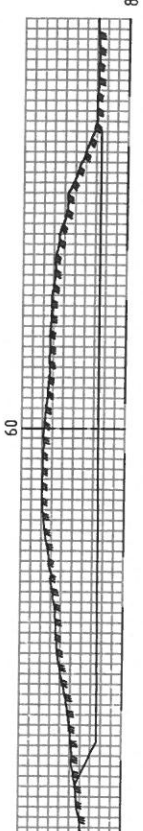
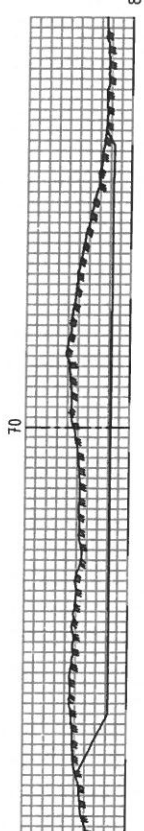
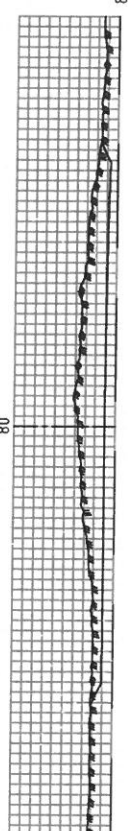
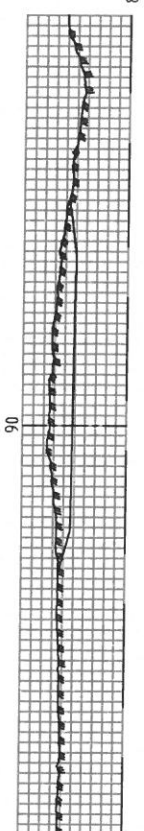
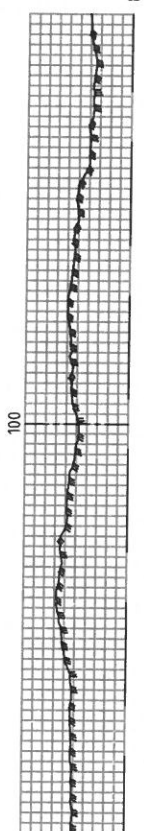
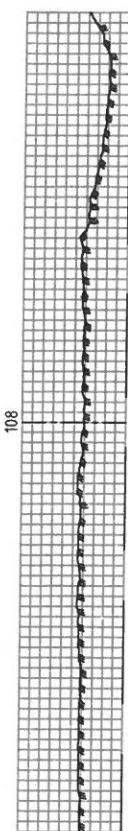
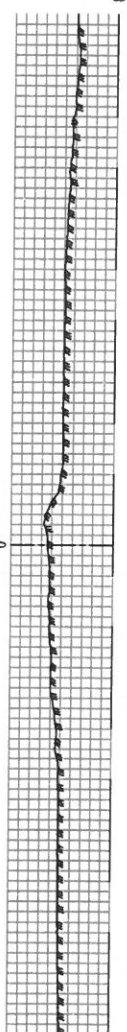
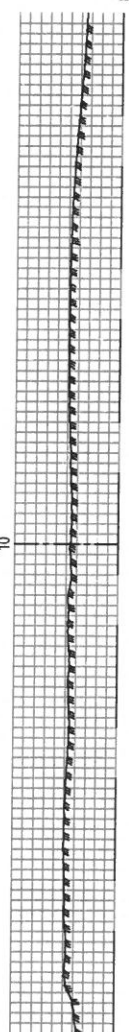
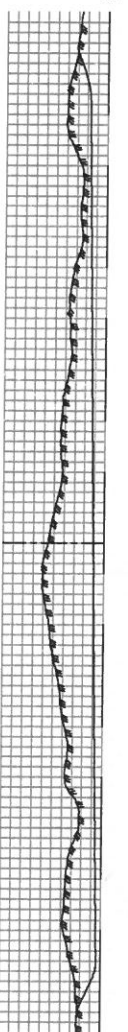
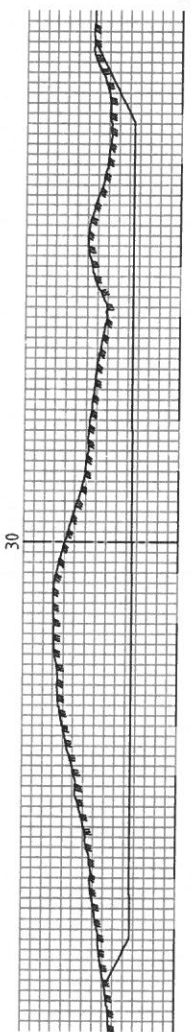
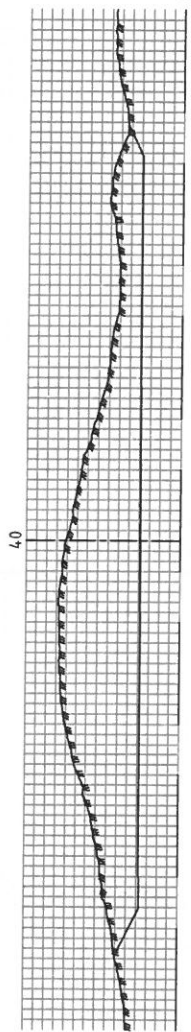
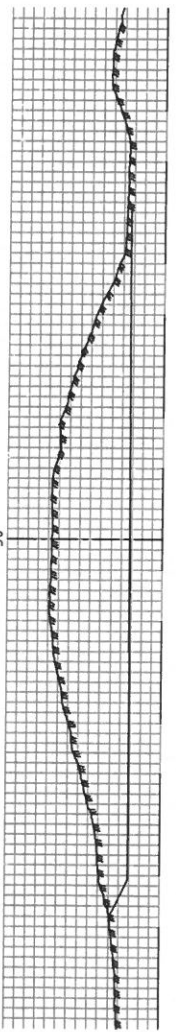
Wolden, Knut 1988. Grusregisterert i Holtålen kommune, Sør-Trøndelag fylke
Norges geologiske undersøkelse. Fagrapport. NGU-rapport (88.011). 37 sider
Sammendrag:

Som en del av et landsomfattende EDB-basert register er Grus- og Pukk- registeret etablert i Holtålen kommune. Registeret gir en oversikt over forekomstenes beliggenhet, mengde og kvalitet. Data fra registeret er presentert i form av tekst, tabeller og kart. I Holtålen er det registrert 20 sand- og grusforekomster med et samlet volum på 13 mill kubikk. sand og grus. De største og fleste forekomstene ligger i Gauldalen. Kommunens viktigste forekomst er Ramlomoan som inneholder 8 mill kubikk. Kvaliteten på massene er tilfredsstillende for vegformål, men til dels meget høyt glimmerinnhold kan ha konsekvenser for bruk til

betongformål. Det anbefales nærmere undersøkelser på de mest interessante forekomstene.

Wolden, Knut 1994. GAULDALSVIDDIA, Grus til vegvedlikehold
Norges geologiske undersøkelse. Fagrapport. NGU-rapport (94.075). 21 sider
Sammendrag:

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag arbeider med planer om etablering av verneområder på Gauldalsvidda. I den forbindelse er det foretatt undersøkelser av sand- og grusforekomstene. Hensikten er å finne fram til forekomster som i framtiden kan fungere som uttaksområder for grus til vedlikehold av setervegene. I vurderingene er det lagt vekt på å finne forekomster som gir minst mulig skjæmmende inngrep i landskapet.

1:10 82-02-0220232023238M05primgAmosd@im.jrnkwaehn.dwg - B070 - Projekt 2023-03-16, 11:57:45 - LAYOUT = L002 - XREF = grn.rvt
 1:10 82-02-0220232023238M05primgAmosd@im.jrnkwaehn.dwg - B070 - Projekt 2023-03-16, 11:57:45 - LAYOUT = L002 - XREF = grn.rvt
 1:10 82-02-0220232023238M05primgAmosd@im.jrnkwaehn.dwg - B070 - Projekt 2023-03-16, 11:57:45 - LAYOUT = L002 - XREF = grn.rvt

Øyungsvegen	
Morkavollaket	
Terrengprofiler	
Skala	1:250
Prosjekt	L002
Narcoconsult Øyungsvegen 10 2015 Oslo	

Cut/Fill Report

Generated: 2023-03-15 12:10:43

By user: botro

Drawing: X:\nor\oppdrag\Os\522\03\52203263\BIM\Oppmåling\Modell\X:\nor\oppdrag\Os\522\03\52203263\BIM\Oppmåling\Modell\fm_morkavollen.dwg

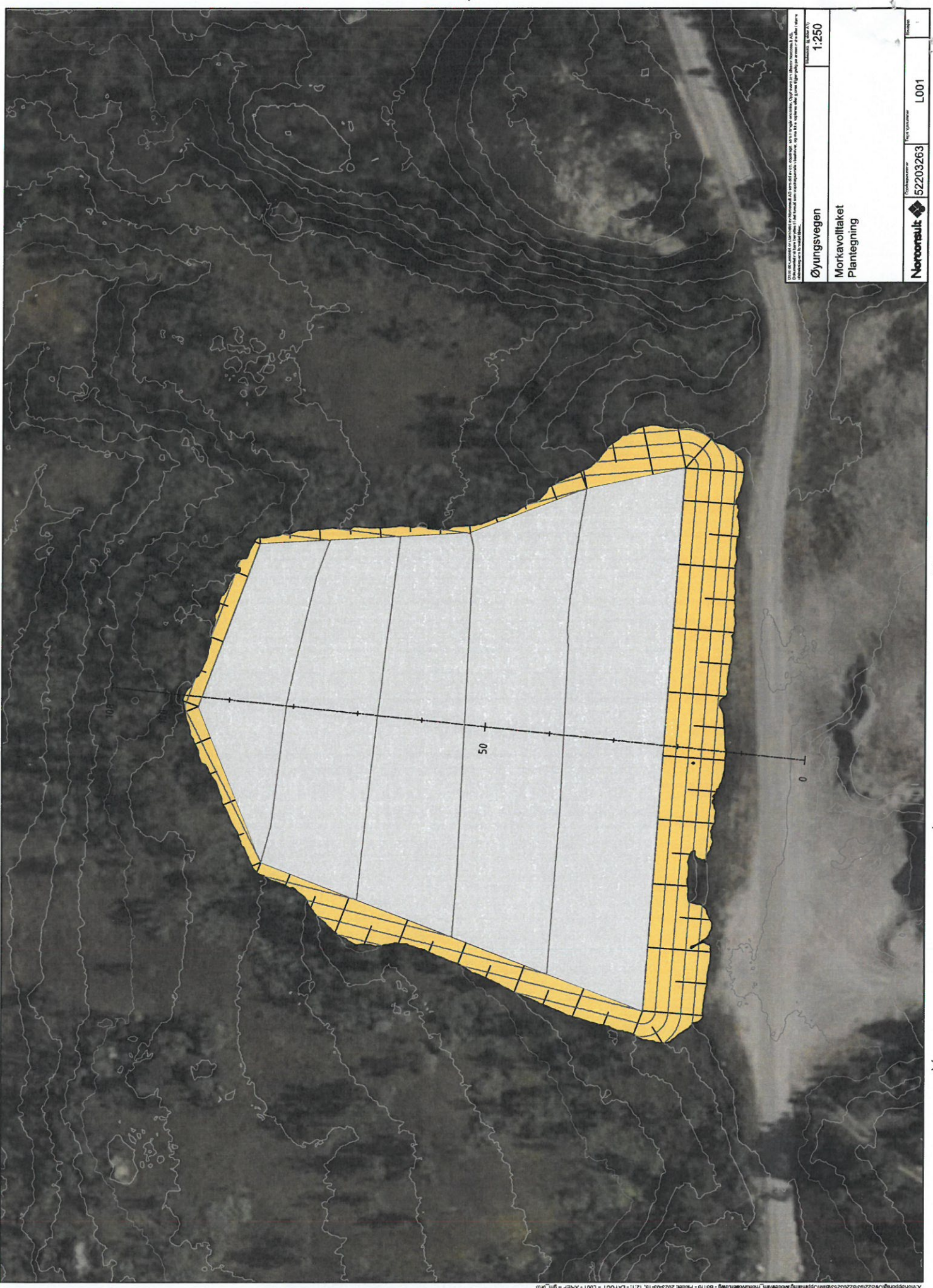
Volume Summary							
Name	Type	Cut Factor	Fill Factor	2d Area (sq.m)	Cut (Cu. M.)	Fill (Cu. M.)	Net (Cu. M.)
Volum	full	1.000	1.000	5711.21	19568.97	0.00	19568.97<Cut>

Totals					
		2d Area (sq.m)	Cut (Cu. M.)	Fill (Cu. M.)	Net (Cu. M.)
Total		5711.21	19568.97	0.00	19568.97<Cut>

* Value adjusted by cut or fill factor other than 1.0

Driftsplan Morkavolltaket
Målestokk 1:1000
Norconsult AS

© 2023 NORSKOGING AS
Dette er et teknisk dokument som er beskyttet av opphavsrett og andre lover. Det er ikke tillatt å kopiere, distribuere eller offentliggjøre dette dokumentet uten tillatelse fra NORSKOGING AS.
Alle rettigheter forbeholdt. For mer informasjon, se vår nettside www.norskoging.no

Øyungsvegen 1:250

Morkavollaket
Plantegning

Norscoging AS
Prosjektnummer: 52203263
L001